

Az ELTE Szociológia Doktori Iskola minőségbiztosítási szabályzata és eljárásrend 2019 - 2024¹

Jóváhagyta az EDT 8.4. számú határozata (2019.11.21.)²

Küldetésnyilatkozat

A Szociológia Doktori Iskola (DI) célja, olyan szakemberek elindítása a hazai és nemzetközi tudományos és oktatói karrierhez vezető úton, valamint a gyakorlatban már dolgozó szakemberek segítése tapasztalataik tudományos szintű feldolgozásában, akik a társadalmi jelenségeket egymással való összefüggéseikben, kulturális és történeti meghatározottságukban, szélesebb gazdasági, társadalmi és szociális kontextusaiban, módszertani megközelíthetőségük sokféleségében képesek látni és vizsgálni; képesek önállóan végzett, innovatív megoldásokat eredményező kutatásra, valamint annak nemzetközi tudományos kommunikációs térben történő megjelenítésére, illetve kutatási eredményeiket alkalmazni a társadalom hasznára. A program felkészíti a hallgatókat a tudományos fokozat megszerzésére, magas színvonalú kutatási-oktatói és gyakorlati tevékenység folytatására - mindezt tartalmi és formai összhangban a tudományos képzés nemzetközi sztenderdjével.

A DI mindennapi működésében toleranciát és nyitottságot valósít meg. Kívánatosnak tartja a sokszínűséget, tiszteletben tartja az emberi méltóságot és az emberi jogokat.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Doktori Tanácsa az Egyetemi Doktori Szabályzat 6. § r) pontjában szabályozott hatáskörében, az Társadalomtudományi Terület Doktori Tanácsa (a továbbiakban: TTDT), az ELTE TáTK Kari Tanácsa és Stratégiai és Minőségfejlesztési Bizottsága véleményének figyelembevételével, az ELTE Szenátusa által 2016. október 24-én elfogadott Egyetemi Minőségfejlesztési Program és az ELTE Minőségügy Kézikönyve alapján – figyelemmel a Programban kinyilvánított alapértékekre (minőség, értékőrzés, értékteremtés, nyitottság, átláthatóság, tolerancia, kiszámíthatóság), valamint az Országos Doktori Tanácsnak a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításáról közzétett ajánlásában felsorolt elvekre (szakmai kontroll, nyilvánosság, visszacsatolás, egyéni felelősség, dokumentálás) – az ELTE Szociológiai Doktori Iskola minőségbiztosítási szabályzatát az alábbiakban hagyja jóvá:

¹ A Minőségbiztosítási szabályzat elkészítésében figyelembe vettük a MAB akkreditációs útmutatóját és az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei (ESG 2015) dokumentum lefontosabb és releváns elvárásait és ajánlásait. A Minőségbiztosítási Szabályzat elkészítésében ugyancsak figyelembe vettük az ELTE TáTK Stratégiai és Minőségfejlesztési Bizottságának és a doktorandusz önkormányzatának (DÖK) javaslatait.

² Kiegészítve az EDT 7. számú határozatával (2022.07.07.), 16. számú határozatával (2023.05.26.), valamint 6. számú határozatával (2023.11.06.) elfogadott módosításokkal.

A minőségbiztosítási szabályzat normatív alapjai, a minőségbiztosítás céljai

Az ELTE Szociológiai Doktori Iskola (a továbbiakban: Doktori Iskola) minőségbiztosítási terve – az ELTE Minőségfejlesztési Programjában meghatározott törvényesség elvének megfelelően – a nemzeti felsőoktatási törvényről szóló 2011. évi CCIV. törvény és a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Korm. rendelet alapján, az ELTE Szenátusának a CXCV/2016. (VI.27.) Szen. sz. határozatával elfogadott az ELTE SZMSZ II. kötet, Hallgatói Követelményrendszer 6. mellékletét képező Egyetemi Doktori Szabályzat, ezen belül a Kari Doktori Szabályzat és a Doktori Iskola Működési Szabályzatában rögzített, a doktori képzés és fokozatszerzés minőségét garantáló szabályokon alapul. Ezekről a szabályokról eltérni nem lehet, maradéktalan betartásukat az Egyetemi Doktori Tanács folyamatosan ellenőrzi.

A minőségbiztosítás célja

A DI vezetése, minden oktatója és nem-oktató munkatársa elkötelezett a minőségközpontú oktatás-kutatás és hallgatói szolgáltatások megvalósításában. A minőségügyi tevékenység fő célja olyan szabályozott folyamatok kialakítása, amelyek bevonják, érdekeltté teszik a DI közösségének minden tagját az oktatás-tanulás és kutatás és szolgáltatások széles értelemben vett feltételeinek, folyamatainak és eredményességének, valamint a hallgatóknak nyújtott szolgáltatásoknak a folyamatos fejlesztésében, védik a Kar és a DI küldetésnyilatkozatában megfogalmazott értékeket, átláthatóvá teszik a DI működését és rendszeresen értékelik a tevékenységét.

A TTDT minden tanévben megfogalmazza konkrét minőségfejlesztési céljait, amelyek részét képezik a TáTK minőségcéljainak.

Doktori képzés minőségbiztosítási szabályzata

1. A képzés

A doktori képzés a Szociológia Doktori Iskolában 1994 óta folyik, és a doktori iskolák akkreditációjakor az egyik első akkreditált doktori iskola volt.

A Doktori Iskola programjai:

- Szociológia doktori program (Indítás éve: 1994)
- Interdiszciplináris társadalomkutatások doktori program (Indítás éve: 2009)
- Szociálpolitika doktori program (Indítás éve: 1994)
- Doctoral programme of sociology (Indítás éve: 2016)
- Nemzetközi tanulmányok/International Studies, angol nyelven (Indítás éve: 2021)³

³ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

A programok részletes leírását, követelményeit a Doktori Iskola Képzési Programja tartalmazza.

2. A doktori témák kiírása, a témakiírás/témavezetés értékelése

A Doktori Iskola folyamatosan frissülő rendszerben a DI honlapján közzéteszi azokat az ajánlott kutatási témákat amelyek segíthetik a jelentkezők kívánókat, hogy érdeklődésüknek megfelelő kutatási témát válasszanak. A jelentkezők ettől függetlenül bármilyen témát választhatnak. Az ajánlott témák választásának előnye az, hogy ezek a TáTK oktatóinak és kutatóinak aktuális kutatásaikhoz kapcsolódnak. A doktori témák kiírásáról – a témakiíró tudományos tevékenységének és a témák tudományos megfelelőségének és teljesíthetőségének értékelésével – a Társadalomtudományi Terület Doktori Tanácsa (a továbbiakban: TTDT) dönt minden évben legkésőbb október 31-ig. A TTDT azokat az oktatókat javasolja témakiírónak, akik folyamatosan aktív kutatómunkát végeznek, azaz akiknél a témák meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen meghaladják a Doktori Iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit. A tudományos tevékenységet a Magyar Tudományos Művek Tárában nyilvántartott és folyamatosan frissített adatokkal kell igazolni.

A jelentkezési lapon a jelentkező feltünteti a témavezetésre felkért oktató nevét, akit sikeres felvétel esetén a programvezető jóváhagy vagy más témavezetőt is javasolhat.

A Doktori Iskola doktori oktatási programjainak vezetői a sikeres felvételt nyert hallgatókkal az első szemeszter elején személyes konzultációt tartanak, melynek során röviden megbeszélik a választott témát, megerősítik a konzulens személyét, és abban az esetben, ha a hallgató még nem talált magának konzulens, közösen megállapodnak egy konzulens személyében, aki lehet a TáTK oktatója és kutatója, illetve külső konzulens (magyar vagy külföldi más egyetemek, kutatóintézetek, illetve egyéb szakterületek szakemberei).

Az első szemeszter elején (legkésőbb október 15-ig) a konzulens írásban nyilatkozik a témavezetés elvállalásáról.⁴

Témavezetői feladatok meghatározása⁵

A témavezető

- vállalja, hogy a doktori képzés alatt folyamatosan, de a szorgalmi időszakban legalább havonta egyszer konzultál a doktorandusszal, és aktívan segíti publikációs munkáját és magas minőségű disszertációjának elkészítését,
- vállalja, hogy minden akadémiai év elején írásban értékeli a doktorandusz éves munkatervét, amelyet elküld a hallgató és a doktori iskola vezetője részére, és az első félév, illetve a második félév végén ellenőrzi, hogy a hallgató teljesítette-e a vállalásait, összhangban az SZDI kredittantervével,
- a kari doktori szabályzat 28. § (2) bekezdése alapján a komplex vizsgára jelentkezéshez írásban minősíti a hallgatót a képzési és kutatási szakaszban mutatott teljesítményét, és állást foglal a komplex vizsgára bocsáthatóságról,

⁴ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁵ Beiktatta az EDT 7. sz. határozata (2022.07.07.)

- részt vesz a komplex vizsgán, és a vizsgát követően, de a bizottság értékelő döntése előtt véleményezi a doktorandusz teljesítményét,
 - tudományos kreditért leadott kérvény esetén értékeli, hogy a doktorandusz tudományos munkái (publikációk, konferenciárészvétel) hány kreditet érnek, összhangban a SZDI kredittantervével,
 - a komplex vizsga letétele után véleményezi, majd a szükséges módosítások után elfogadja a doktorandusz által készített ütemtervet, amely tartalmazza a disszertáció első változata leadásának és vitára bocsáthatóságának, a munkahelyi vita, illetve a védés várható időpontját,
 - pályázatok esetében támogató aláírásával jelzi, ha a doktorandusz kari, illetve a Doktori Iskola keretében benyújtott pályázatát támogatásra érdemesnek találja
- a hallgató félév során nyújtott teljesítményét a Tutori szemináriumra adott jeggyel értékeli, az érdemjegyet a vizsgaidőszak végéig a Neptun rendszerben rögzíti

Amennyiben a doktori iskola tanácsa a témavezetőt az egyetemi doktori szabályzat 43. § (4) bekezdése szerint új témavezetőként jelöli ki, az új témavezetőt a kötelezettségek a megbízatás elvállalásától kezdődően terhelik.

A TTDT visszavonja a témakiírói/témavezetői megbízatást attól az oktatótól, aki a jogszabályokban, az egyetemi doktori szabályzatokban, vagy az előzőek szerinti megállapodásban vállalt kötelezettségeinek – önhibájából – nem tesz eleget.

A doktori hallgatónak képzés megkezdésétől számított 3 féléven belül lehetősége van témavezető-váltásra. Ezt előzetesen a doktori program vezetőjével és a DI vezetőjével kell egyeztetnie. Az eljárás hivatalos menetét a DI működési szabályzata (14§) tartalmazza. A hivatalos döntés után a korábbi és az új témavezetőnek írásban kell nyilatkoznia a változásról a DI titkárságának.

Amennyiben erre megalapozott indok van, a DI hallgatója kérheti társkonzulens kinevezését is. Erről előzetesen a doktori program vezetőjével kell egyeztetnie, majd a DI vezetőjének kell írásban betérjeszteni, aki meghozza a végső döntést.

A TTDT évente értékeli a kiírt témákat, és a felvételi tapasztalatok alapján, az ELTE TáTK Doktorandusz Önkormányzat (DÖK) képviselőinek javaslatait is figyelembe véve, javaslatot tehet a témakiíróknak a témák módosítására, új témák kiírására.

3. Felvétel a Doktori Iskolába

A Doktori Iskola vezetője, programvezetői és titkárai aktívan részt vesznek a jelentkező hallgatók rekrutálásában annak érdekében, hogy minél több hallgató jelentkezzen a Doktori Iskolába. Kommunikálják, hogy a Doktori Iskola a Kar kiemelkedő teljesítményt nyújtó mesterszakos hallgatói számára tanulmányaik folytatásának és a tudományos pályára való belépésnek a lehetőségét biztosítja.

A Doktori Iskola Tudományterületi Doktori Tanácsa minden évben, idősoros összehasonlításban megvitatja programonként a jelentkezők és a felvettek számának alakulását és ezek fényében dönt az adott évi rekrutációs stratégiákról.⁶

A Doktori Iskolába való felvétel feltétele, hogy a jelentkező a szociológia program esetén társadalomtudományi vagy közgazdaságtudományi; a társadalom- és szociálpolitikai program esetében elsősorban társadalomtudományi, bölcsészettudományi, vagy közgazdaságtudományi; az interdiszciplináris társadalomkutatások program esetében társadalomtudományi, közgazdaságtudományi, állam- és jogtudományi, illetve műszaki, a nemzetközi tanulmányok program esetében elsősorban társadalomtudományi mesterszintű (egyetemi MA) oklevéllel rendelkezzen, és egy, a Kari Doktori Szabályzatban felsorolt világnyelvből szerzett B2 szintű (korábban középfokú C típusú) nyelvvizsgát igazoljon.⁷

A jelentkező közepes és rite minősítésű diplomával csak akkor vehető fel, ha nemzetközi szakmai versenyen vagy az Országos Tudományos Diákköri Konferencián I-III. helyezést ért el, vagy a jelentkezést megelőző publikációs tevékenysége igazolja a tudományos munkára való képességét. (A jelentkezés űrlapja a függelékben 1.sz.)

A felvételi eljárás programok szerint zajlik. A felvételi bizottságokat a TTDT hagyja jóvá. A felvételi bizottságok vizsgálják a jelölt kutatási tervét, annak megvalósíthatóságát, valamint azokat a feltételeket, amelyek a kutatóhelyen szükségesek a kutatási program teljesítéséhez. A felvételre csak akkor kerülhet sor, ha a Doktori Iskola (belső vagy külső szakemberek segítségével) tudja biztosítani mind a megfelelő témavezetést, mind pedig a fokozatszerzés során szükséges szakmai segítséget és kutatóhelyi ellenőrzést. A felvételi bizottságok az értékelésnél figyelembe vehetik a jelentkezők korábbi tudományos tevékenységét is: korábbi tudományos diákköri munka során elért kiemelkedő eredményeket (nemzetközi tanulmányi versenyeken, OTDK-n elért helyezések), más tudományos programokban való részvételt, szakkollégiumi tevékenységet. Az értékelés konkrét módját a Doktori Iskola Működési Szabályzata tartalmazza. A felvételi vizsgáról jegyzőkönyv készül (lásd a függelékben 2.sz.).

A jelentkezési űrlap és a szokásos dokumentumok (életrajz, publikációs jegyzék, motivációs levél, egyetemi transcript, ajánlólevél, dokumentummásolatok) mellett a jelentkezőnek be kell nyújtania egy kidolgozott kutatási tervet és egy referenciamunkát is (max. 6000 szó), amely a pályázó korábbi munkája (pl. műhelymunka, egy értekezés rövidített változata vagy közzétett tudományos cikk).

A felvételtől - a felvételi bizottságok javaslata alapján – a TTDT dönt.

Az egyéni képzésre való felvételnél felvételi feltétel, hogy a jelölt korábban már elismert folyóiratokban publikált tanulmányaival bizonyítsa a képzésre való alkalmasságát, és diplomáját legalább a képzést megelőzően három évvel szerezte. Az egyéni képzési rendre vonatkozó szabályokat a KDSZ 6. §-nak (5)-(8) bekezdései tartalmazzák.⁸

⁶ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁷ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁸ A bekezdés utolsó négy mondatát törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

4. A tanulmányi terv

A doktori program hallgatói a tanulmányok négy éve alatt minden tanév elején tanulmányi tervet készítenek, amely tartalmazza a hallgatónak a képzési, kutatási és oktatási tevékenységére vonatkozó részletes tervét az adott tanévre, beleértve a tervezett publikációkat és konferencia szerepléseket. A leadási határidő október 15.

A Doktori Iskola vezetője és a programok vezetői a tanév második hónapjának végéig hagyják jóvá a doktoranduszoknak a témavezető segítségével az egyes évekre összeállított – az illetékes doktori program vezetője által véleményezett – tanulmányi tervét, és ha szükséges, jelzikészrevételeiket a hallgatónak, illetőleg a témavezetőnek. Minden tanulmányi év végén a hallgatónak beszámolót kell készítenie az elvégzett munkáról, amit a konzulens aláírásával megerősít. (A beszámoló értékelési szempontjait lásd a függelékben 3.sz.) Ennek leadási határideje május 15. Ezt követően az illetékes doktori program vezetőjének véleménye alapján fogadja el (vagy utasítja el) a beszámolót a Doktori Iskola vezetője.⁹

5. A doktori képzési program

A doktori programok teljesítésének követelményeit, a képzés struktúráját és a kurzusok tematikáit a DI képzési programja tartalmazza. A tárgyak tematikai legalább háromévenként felülvizsgálandók. Minden tematikától elvárás, hogy tartalmazzon olyan hazai és nemzetközi tanulmányt, amelyet az elmúlt 5 éven belül publikáltak. A képzési program szerves részét képezik azok a kutatási munkát megalapozó "segédtudományok", amelyek segítik a hallgatók publikációs tevékenységét (pl. irodalomkutatás, hivatkozáskezelő programok használata, nemzetközi publikációval kapcsolatos ismeretek átadása stb.) A tematikák felújításáról a TTDT dönt.

A képzési program módosításra a programvezetők, programtitkárok, hallgatói képviselők tehetnek javaslatot. A módosítási javaslatokat a TTDT elé minden évben november 30-ig kell előterjeszteni. Az előterjesztésekről a TTDT január 31-ig véleményt nyilvánít.¹⁰

A képzési program módosításáról – az ELTE EDT javaslata alapján – az ELTE Szenátusa dönt.

A képzési programok áttekintésekor figyelembe veendő indikátorok: publikációk száma szintenként, pályázatok, védések száma, minősítése.¹¹

A doktori programok aktuális órarendjét a programok vezetői állítják össze minden félévben. Ezek követik a képzési tanterv elvárásait. A programok vezetői kérik fel az előadókat.

¹²¹³A DI hallgatója, amennyiben doktori kutatása és disszertációja megkívánja, felvehet a DI kurzuskínálatán kívüli órákat is.

⁹ A bekezdés utolsó mondatát törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

¹⁰ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

¹¹ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

¹² Törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

¹³ Törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

6. A képzésben részt vevő oktatók

A doktori programok tantárgyait a Doktori Iskola doktori programjainak képzési tervei határozzák meg.¹⁴

A kötelező és választható órák oktatói részben a Társadalomtudományi Kar kiemelkedő tudományos tevékenységet folytató oktatói, részben más, magyar és külföldi előadók. Az előadásprogram összeállítása során kiemelt cél a társadalomtudományok (annak részeként a szociálpolitika) és a nemzetközi tanulmányok legfrissebb hazai és külföldi tudományos eredményeinek közvetítése a hallgatók számára.

Kitűzött cél, hogy minden szemeszterben szerepeljen a DI kurzus-kínálatában legalább két külföldi professzor, illetőleg nemzetközi kutatóintézetek, szakmai műhelyek tudományos munkatársai által tartott kurzus. A külföldi előadók személyére és az előadás témájára – a Kar nemzetközi kapcsolatait is felhasználva – a dékán, a nemzetközi dékánhelyettes, és a Doktori Iskola törzstagjai/témavezetői, valamint a DI, illetve a programok vezetői tehetnek javaslatot.

7. Számonkérés

A tanulmányi munka számonkérése az aktuális HKR szabályai szerint történik. A kurzusleírások a szemeszter indulásakor elérhetők az online NEPTUN és a Kar által használt e-learning oktatási felületeken. A kurzusleírások tartalmazzák az óra célját, a félév tematikáját, a feldolgozandó szakirodalmat, és az óra teljesítésének követelményeit. Az oktatók folyamatosan frissítik tematikájukat.¹⁵

A kutatási tevékenység számonkérése a *tutori konzultáció, a doktori (professzori) szeminárium* és a hallgató által a tanulmányi és kutatási terv megvalósítására vonatkozó beszámoló alapján történik.

8. Komplex vizsga

A doktori képzés minőségbiztosításának egyik legfontosabb garanciája a komplex vizsga letétele. A komplex vizsgára jelentkezéshez a témavezető írásban értékeli a hallgatónak a képzési és kutatási szakaszban mutatott teljesítményét, és állást foglal a komplex vizsgára bocsáthatóságról. (A jelentkezés formanyomtatványa a függelékben 4.sz.)

A komplex vizsga során a vizsgázó számot ad szakirodalmi ismereteiről, előadás formájában beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés kutatási és disszertációs szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a doktori értekezés elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését.

¹⁴ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

¹⁵ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

A komplex vizsga szakmai bizottsága értékeli a hallgatónak az előrehaladását az első ciklus során végzett kutatómunkája, a véglegesített kutatási terve, és a vizsgára benyújtott disszertáció fejezete alapján, továbbá állást foglal arról, hogy reálisnak látja-e, hogy a hallgató a következő két év során be tudja fejezni a kutatását és magas színvonalú disszertáció készül majd.

A komplex vizsga minőségbiztosítási elemei a következők. A bizottság három főből áll, és közülük legalább egy tag nem áll az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban. A bizottság munkájának segítése érdekében fel kell kérni egy szakértőt, aki a vizsgázó tudományos kutatásának területén felkészült, hogy vegyen részt a vizsgán, és mint opponens, segítse a bizottságot a döntése meghozatalában. Így a szakmai pártatlanság és elfogulatlanság szempontja biztosítható.¹⁶

A komplex vizsga értékelése kétfokozatú: „megfelelt” vagy „nem felelt meg”. A komplex vizsgáról jegyzőkönyv készül (lásd a függelékben 5.sz.)

A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg.

A komplex vizsga követelményei (az elméleti és módszertani vizsga témakörei és kötelező irodalmi) a DI honlapján elérhetők a hallgatók számára.

9. A doktoranduszok kutatómunkája

A társadalomtudományi kutatások – a tudományágak sajátosságai miatt – alapvetően egyéni kutatómunkára épülnek, illetőleg a kutatási együttműködésekben is általában jól körülhatárolható az egyes résztvevők egyéni kutatási területe. Ezért a Doktori Iskola kiemelt fontosságúnak tartja, hogy a doktoranduszok – a képzés első, képzési és kutatási szakaszában – személyre szóló tanulmányi tervvel rendelkezzenek, melynek része a félévekre lebontott részletes kutatási terv.

A felvételi jelentkezéskor benyújtott kutatási tervet a doktori hallgatók az első év során véglegesítik. Ehhez a témavezetővel való közös munka mellett a doktori / professzori szemináriumok nyújtanak segítséget.

A hallgatóknak – amennyiben a kutatási téma igényli - a témavezető és a doktori program vezetője az adott témakör speciális vonatkozásaival foglalkozó kutatókkal való konzultációkat javasolhat.

A doktoranduszok kutatómunkáját és publikációs tevékenységét a Kar kutatási és utazási pályázatai is segítik.

A képzés második – kutatási és disszertációs – szakaszában a kutatómunkát a komplex vizsgán értékelt kutatási terv alapozza meg. A kutatási dokumentáció írásbeli értékelése tartalmazza a kutatási terv értékelését is, összevetve az első négy félév kutatási beszámolójában szereplő

¹⁶ Módosította az EDT 7. sz. határozata (2022.07.07.)

eredményekkel, és ennek alapján véleményezik a terv megvalósíthatóságát a képzés második ciklusában.

A Doktori Iskolában – a tanulmányi és kutatási követelmények teljesítésén túl – az abszolutórium kiállításának a feltétele, hogy a doktorandusz a kutatási témájából legalább 2, minimum egy-egy szerzői ív terjedelmű, nyomtatott vagy elektronikus publikációt jelentessen meg. Folyóirat cikkek esetében publikációként csak olyan közlemény vehető figyelembe, amely a Scimago Journal Rank listáján Q1-es, Q2-es, Q3-as vagy Q4-es besorolást kapott, vagy szerepel az MTA IX. Osztály kiegészített listáján.

Ezen kívül beszámíthatók a TTDT által az adott doktori program számára jóváhagyott kiegészítő listán szereplő folyóiratokban közölt publikációk (Ld. Doktori Iskola/Szabályzatok/Folyóiratlista), továbbá azon publikációk is, amelyek a Kar saját kiadású kiadványaiban jelentek meg. A két elvárt publikáció közül legfeljebb egy jelenhet meg a Kar saját kiadású kiadványában.¹⁷

A doktorandusz publikációs teljesítményébe (amennyiben szervezett képzésben vesz részt) csak azon publikációk számíthatók be, amelyeken a doktorandusz feltüntette affiliációjaként az ELTE Szociológia Doktori Iskolát és amelyen magát doktori hallgatóként vagy doktoranduszként jelölte meg.¹⁸

Azon publikációk esetén, amelyek a doktori képzés megkezdése előtt születtek, az affiliáció feltüntetése nem elvárás.

Azon hallgatók kivételével, akik a doktori iskolában tanulmányaikat egyéni fokozatszerzőként végzik, minden hallgató kizárólag olyan publikációt fogadtathat el, amely 5 évnél nem régebbi.¹⁹

10. Diákok bevonása a karon zajló oktatásba

A DI különösen fontosnak tartja, hogy a kutatómunka mellett a doktori hallgatók oktatási tapasztalatokat szerezzenek. Az oktatási lehetőségek biztosítása a DI feladata.

A DI felkéri a tanszékek vezetőit, hogy jelezzék azokat a kurzusokat, amelyek oktatásába a doktori hallgatók bevonására lehetőséget látnak. A doktori programok vezetői ezeket egyeztetik a doktori hallgatókkal.

Továbbá a DI vezetője minden évben felméri a hallgatók kurzusjavaslatait, bekéri a javasolt órák tematikáit. Ezt a kínálatot a DI vezetője értékeli ki, és a lista alapján javaslatot tesz a TáTK oktatási dékánhelyettesének, hogy a kereslet és kínálat összeegyeztetésével a Kar tegye lehetővé minél több óra megtartását. A kínálati listát megkapják a TáTK szakigazgatói, és ők döntenek el, hogy a saját programjukban melyik kurzusjavaslatot tudják részben vagy egészében

¹⁷ Beiktatta az EDT 6. számú határozata (2023.11.06.)

¹⁸ Módosította az EDT 4. számú határozata (2021.07.17.)

¹⁹ Beiktatta az EDT 6. számú határozata (2023.11.06.)

beilleszteni. A DI csak olyan oktatási lehetőségeket támogat, ahol a tárgyfelelős vállalja, hogy rendszeres konzultációt biztosít az oktatást végző doktori hallgatóval.

A harmadik eljárás, amikor egy tanár (gyakran a hallgató konzulense) felkínálja azt a lehetőséget, hogy a hallgató oktatási asszisztensi munkát végezzen, és ezen belül bizonyos előadásokat a félév során a PhD hallgató tartson meg.

Végül a DI támogat minden olyan javaslatot, amikor a doktori hallgató az oktatói kötelezettségeit a TáTK-án kívül, más felsőoktatási intézményben teljesíti, és ezt elismeri kreditnek.

A tudományos és oktatási krediteket elismertetését a hallgatóknak kell kezdeményeznie (ennek formanyomtatványát lásd a függelékben 6.sz.). A kreditszámítást és a teljesítményekre adható krediteket a DI Képzési Program tartalmazza, és a konzulens, illetve a doktori iskola vezetője igazolja.

11. Támogatások és hallgatói szolgáltatások

A ELTE Társadalomtudományi Kara, valamint a Doktori Iskola a doktoranduszok kutató munkájához az alábbi támogatásokat nyújtja:

- A doktori programok évente lehetőleg kétnyelvű (magyar és angol nyelvű) doktorandusz konferenciát rendeznek, ahol a doktori programok aktív hallgatói és az öt éven belül abszolutóriumot szerzett volt hallgatók tarthatnak előadásokat.²⁰ Az Interdiszciplináris társadalomkutatások program kéthetente teadélután formájában meghív előadókat a legkülönbözőbb területekről (tudomány, üzleti élet, kultúra, igazgatás, civil szektor) stb., hogy mutassák be munkájukat, életpályájukat, a szakterületük legfontosabb jellemzőit.
- A doktorandusz konferenciák előadásainak írásos változataiból válogatott évkönyveket szerkesztünk „Kötőjelek” illetve „Hyphens” címmel, és elektronikus úton, a kari honlapon közzétett kötetekben publikáljuk. A kötetekbe csak szakmai bírálók javaslata alapján kerülhetnek be a hallgató tanulmányai.
- A Kar pályázati úton elnyert forrásokból támogatást nyújt doktoranduszoknak is szakkönyv-beszerzéshez; külföldi tanulmányútjaikhoz vagy konferencia szerepléseikhez, idegennyelvű szövegek nyelvi lektorálásához, kisebb kutatási feladataik költségeinek fedezéséhez.
- A 2016/2017. tanévtől áll rendelkezésre az Új Nemzeti Kiválósági Program keretében nyújtott ösztöndíj támogatás aktív hallgatók és doktorjelöltek részére.
- A doktoranduszok igényeinek megfelelően a DI lehetőségei szerint folyamatosan biztosítja a hallgatók kutatásaihoz szükséges, elsősorban külföldi szakirodalom megvásárlását, melyek a kari könyvtárban elkülönített helyen kerülnek tárolásra. Az

²⁰ Az utolsó mondatot törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

Egyetemi Könyvtár és a Kar több szakirodalmi adatbázishoz ingyenes hozzáférést biztosít.

- A Szociológia Doktori Iskola hallgatóinak rendelkezésére áll két doktorandusz szoba.
- A DI 2010 óta konzorciumi tagként részt vesz az európai szinten működő Sess.EuroPhD (The European PhD in Socio-Economic and Statistical Studies) programban. Ennek keretében a DI kiemelt hallgatói számára lehetőség nyílik európai doktori diploma megszerzésére. Ez lehetőséget ad a diákjaink számára nemzetközi PhD tapasztalatszerzésre, kapcsolatteremtésre, a nemzetközi PHD kutatási és disszertáció sztenderdek elsajátítására.²¹

Doktori fokozatszerzés

12. A PhD fokozatszerzés publikációs követelményei

A doktori eljárás megindítása akkor kérelmezhető, ha a pályázó rendelkezik az értekezés témakörébe tartozó legalább kettő, az adott a szakterület által rangosnak tartott, lektorált tudományos folyóiratban, tanulmánykötetben megjelent, külföldi megjelenés esetén közlésre már elfogadott tanulmánnyal. A megjelent közlemények adatainak szerepelnie kell az MTMT adatbázisában.

A 2016 előtti képzési rendben végzettek esetén a doktori eljárásban a doktori értekezést a szigorlati és a bíráló bizottság tagjai (az új képzési rend szerint csak bíráló bizottság van) kapják meg elektronikus formában, az értekezés nyomtatott változata pedig az eljárás egész időtartama alatt megtekinthető a Doktori Iskola adminisztrációjának irodájában.

Az értekezés nyilvánosságát biztosítja, de egyúttal a doktorjelölt szerzői jogait is védi, hogy az értekezést fel kell tölteni az ELTE Digitális Tudástárba (EDIT). Ez egyúttal biztosíték arra is, hogy az értekezés a doktori eljárás során már nem változtatható meg. A doktori értekezés nyilvánossá tételét – a sikeres fokozatszerzést követően – az Egyetemi Könyvtár biztosítja, részben a nyomtatott példány megőrzésével és a könyvtári olvasás lehetőségével, részben oly módon, hogy nyilvánosan olvashatóvá teszi az értekezés EDIT-be feltöltött szövegét, és egyúttal megteremti az MTMT-vel való adatkapcsolatot.

²¹ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

13. Fokozatszerzési eljárás

Azon hallgatók esetében, akik tanulmányaikat a 2016/17-es tanévben vagy azután kezdték a fokozatszerzési eljárás a kutatóhelyi vitán elhangzottak beépítését követően, az elkészült értekezéssel kezdeményezhető. A benyújtás feltételei a következők:

Egy középfokú (B2) angol és egy középfokú (B2), bármely élő idegen nyelvből megszerzett komplex nyelvvizsga vagy egy angol felsőfokú (C1) és egy alacsony (A2), bármely élő idegen nyelvből megszerzett nyelvvizsga, amelyek igazolásának módja: komplex államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű bizonyítvány, ideértve az adott nyelven szerzett középfokú, illetőleg felsőfokú végzettséget igazoló okiratot, valamint a NYAK oldalán honosíthatóként felsorolt nyelvvizsgákat.²²

A disszertáció védésre bocsátásának feltétele minimum két olyan szaktudományos publikáció, amely szorosan kapcsolódik a disszertáció témájához. Ebből az egyik lehet társszerzős publikáció, ahol a doktorjelölt az első szerző.

A 2016/2017. tanévet megelőzően beiratkozottakra és a doktorjelölti jogviszonyban állókra a beiratkozásukkor, illetőleg a doktorjelölti jogviszony létesítésekor hatályos jogszabályokat, egyetemi és kari doktori szabályzatokat kell alkalmazni.

14. Kutatóhelyi vita

A kutatóhelyi vita célja, hogy a disszertáció első teljes változatát egy szakmai közösség megvitassa, és konstruktív kritikáival minél magasabb színvonalú doktori munka elkészültét segítse. A kutatóhelyi vitára minden esetben meg kell hívni a Kar valamennyi oktatóját, a doktori hallgatókat, és lehetőség szerint a többi, a dolgozat szakterületéhez kapcsolódó képzést folytató felsőoktatási intézmény társtanszékének és a társadalomtudományi kutatással foglalkozó kutatóintézeteknek a képviselőit a szakmai szervezetek csatornáin keresztül. A munkahelyi vitára fel kell kérni két szakértőt az anyag opponálására. Az opponenseknek nyilatkozniuk kell, hogy az értekezés milyen további munkával, esetleg módosításokkal tartják alkalmasnak a doktori eljárásra bocsátásra. A kutatóhelyi vitán elhangzott észrevételeket és a nyilatkozatokat jegyzőkönyv rögzíti. (A kutatóhelyi vita jegyzőkönyvét lásd a függelékben 7.sz.)²³

A hallgató az őszi félévben legkésőbb október 15-ig, a tavaszi félévben legkésőbb március 15-ig jelzi a témavezetője és a program titkára felé elektronikus úton, hogy szeretné megtartani a kutatóhelyi vitát az adott félév végéig. Amennyiben a témavezető ehhez hozzájárul, megkezdődik a kutatóhelyi vita szervezése.

²² Módosította az EDT 7. számú határozata (2022.07.07.) Hatályos: 2021. július 18-tól azzal, hogy a szabályokat felmenő rendszerben, először a 2022/2023. tanévre felvett hallgatókra kell alkalmazni.

²³ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

A kutatóhelyi vita bizottsága egy elnökből és két opponensből áll. A bizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük, továbbá a nyilvános védés bizottságára vonatkozó összeférhetlenségi követelményeknek is meg kell felelniük. Legalább az egyik opponensnek az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló külső bírálónak kell lennie. Az opponenseket a témavezető javaslata alapján a Doktori Program vezetője hagyja jóvá és a jóváhagyás után a témavezető kéri fel.

Miután a fentieknek megfelelő két opponens is vállalta a részvételt, a hallgató elektronikus úton elküldi számukra, a témavezető, a programtitkár és a Doktori Iskola adminisztrációja számára a disszertációja első teljes változatát. Az opponensek vállalják, hogy négy héten belül elkészítik írásos véleményüket, és elektronikus úton megküldik azt a hallgatónak és a témavezetőnek. Ezen írásos véleményben összefoglalják a dolgozat erősségeit és gyengeségeit, és javaslatot tesznek a munka esetleg szükséges továbbfejlesztésének irányaira. A kutatóhelyi vita opponensi szempontjai hasonlóak a nyilvános vitához (ld. jelen szabályzat 12. számú melléklete), de annak figyelembevételével, hogy egy munkadokumentum kerül megvitatásra, amelyet a doktorandusz a vita javaslatai alapján átdolgoz, véglegesít. Az opponensi vélemények beérkezése után a kutatóhelyi vitát legkésőbb négy héten belül meg kell tartani.

A kutatóhelyi vita időpontjának egyeztetésében, szervezésében, továbbá annak technikai lebonyolításában a Doktori Iskola adminisztrációja részt vesz. A Doktori Iskola adminisztrációja biztosítja továbbá a Kari Doktori Szabályzat 39. §-ában megjelölt meghívottak értesítését is. Nem kari meghívottak esetén ehhez a témavezető adja át a listát és az azon szereplők elérhetőségeit. A jegyzőkönyvvezető felkéréséről a témavezető gondoskodik. A jegyzőkönyvvezető megegyezhet a témavezetővel.

A kutatóhelyi vitát – indokolt eseteket kivéve – személyesen kell megszervezni. Indokolt eset különösen, ha van az opponensek között olyan, aki Budapesttől távol lakik, vagy ha egészségügyi helyzet miatt indokolt az online megrendezés. A kutatóhelyi vita nyilvános.

A kutatóhelyi vitán a hallgató 15-20 percen bemutatja a dolgozatának főbb téziseit, amit az opponensek véleményének összefoglalása követ. Ezen véleményekre ezután a hallgató szóban reflektál, majd ezt követően nyílik lehetőség a nyilvános vitára, a többi jelenlevő hozzászólásaira, kérdéseire, észrevételeire. Az aláírt, kitöltött jegyzőkönyvet ezután el kell juttatni a Doktori Iskola adminisztrációjának.

A kutatóhelyi vita megtartása kötelező (ld. Kari Doktori Szabályzat 39. §), azonban kreditértéke csak abban az esetben van, ha a hallgató 8. aktív félévének végéig megtartja (ld. A kredittantervek 2023-ban módosított változatait). A kutatóhelyi vita megtartása és a végső disszertáció leadása között legalább egy hónapnak el kell telnie.²⁴

15. Védés

A doktori eljárásban közreműködő testületek összetételét, az intézményi belső tagok és a külső közreműködők arányát (legalább 1/3 külső tag), valamint az összeférhetlenségi szabályokat az Egyetemi Doktori Szabályzat és a Kari Doktori Szabályzat részletesen előírja. E szabályoktól

²⁴ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

semmilyen indokkal nem lehet eltérni. A bíráló bizottságra a programvezető tesz javaslatot és a TTDT fogadja el. (A védésre való jelentkezés formáját lásd a 8. függelékben)

A nyilvános vitát a www.doktori.hu honlapon kívül a Doktori Iskola honlapján és a Kari hírlevélben is meg kell hirdetni.²⁵

A doktori értekezést a bíráló bizottság tagjai elektronikus formában kapják meg, az értekezés nyomtatott változata pedig az eljárás egész időtartama alatt megtekinthető a Doktori Iskola adminisztrációjának irodájában.

A fokozat odaítélésére a Bíráló Bizottság tagjai titkos szavazással tesznek javaslatot. A szavazás pontszámokban kifejezett eredményét a nyilvános vitán ki kell hirdetni, és a szavazás eredményét nyilvánosan meg kell indokolni.

A nyilvános vita törvényes és szakszerű lefolytatását a TTDT ellenőrzi, és csak a jogszabályokban, szabályzatokban előírtak szerint lefolytatott eljárás, és pozitív bíráló bizottsági javaslat alapján tesz javaslatot az EDT-nek a doktori fokozat odaítélésére.

Az EDT a doktori fokozatról szóló döntése előtt – a benyújtott dokumentumok alapján – ugyancsak meggyőződik a doktori eljárás szabályos lefolytatásáról, és a TTDT javaslat megalapozottságáról.

16. Kérelem külföldön szerzett tudományos fokozat honosítására

A DI-ben lehetőség van külföldön szerzett tudományos fokozat honosítására. A kérelmezőnek hitelt érdemlően kell bizonyítani a fokozat megszerzését, illetve, hogy teljesítette az oklevél megszerzése érdekében előírt tanulmányi követelményeket. A benyújtandó dokumentumok körét a 33/2008. (II. 21.) Korm. rendelet 5/C. § (1) paragrafusa meghatározza. A beérkezett doktori disszertációt a DI vezetője kiadhatja opponensnek értékelés céljából. A beérkezett dokumentumok és ha van, az opponensi értékelés alapján a TTDT ellenőrzi a kérelmet, és tesz javaslatot az EDT-nek a doktori fokozat odaítélésére. (A honosítás iránti kérelem formanyomtatványa a függelékben található 11.sz.)²⁶

17. Monitorozás és a képzési program rendszeres értékelése

A doktori képzés színvonala felett a Doktori Iskola vezetője, és a TTDT őrködik. A folyamatos ellenőrzést és értékelést az alábbi jogosítványok biztosítják:

- a TTDT tesz javaslatot a Doktori Iskola törzstagjaira; fogadja el a témakiírók/témavezető személyét és témakiírásokat.

²⁵ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

²⁶ Módosította az EDT 4. számú határozata (2021.07.17.)

- A TTDT olyan témavezetőket, akiknek nem jelent meg tudományos publikációja az elmúlt három évben, nem fogad el. Kettős témavezetés esetén elegendő, ha az egyik témavezető rendelkezik publikációkkal.²⁷
- a TTDT elfogadja és az EDT elé terjeszti a doktori iskolák éves beszámolóját;
- a TTDT dönt a Doktori Iskolába való felvételtől;
- a TTDT dönt a komplex vizsgára bocsáthatóságról, a komplex vizsga-bizottságok összetételéről, a vizsgakövetelményekről; továbbá a vizsgajegyzőkönyvek és a kutatási dokumentációk írásos értékelése alapján ellenőrzi a vizsga lefolytatását;
- a Doktori Iskola vezetője, a doktori programok vezetői figyelemmel kísérik a témavezetői munkát; és értékelik azt: ellenőrzik, hogy egy témavezetőnél ne haladja meg a hallgatók száma az ötöt, kiemelkedő iskolateremtő személyiségek esetén a MAB követelményeiben előírt 6-ot;
- a Doktori Iskola vezetője és a doktori programok vezetői ellenőrzik és értékelik a doktoranduszok tanulmányi tervét és ezek teljesítésének témavezetői értékelését;
- a komplex vizsgán a vizsgabizottság összetétele (belső/külső tagok aránya, tudományos minősítésük/összeférhetetlenségi szabályok) garantálják a vizsga elméleti-szakmai magas minőségét, továbbá – a vizsga sikeres teljesítése esetén – a képzés második szakaszában a kutató munka tudományos megalapozottságát;
- a hallgatók publikációi nyomon követhetők a MTMT adattárban.

A Tudományterületi Doktori Tanács minden évben napirendre tűzi az elmúlt 6 év lemorzsolódási statisztikáinak, a hallgatók konferencia részvételének és publikációinak, továbbá az oktatók publikációinak idősoros, programonkénti áttekintését és ezek elemzése, továbbá a más forrásokból érkező hallgatói visszajelzések alapján tűzi ki a következő évi fejlesztési célokat a minőség fenntartása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében.²⁸

A monitorozás következtetéseire építve a TTDT minden évben – a beszámoló részeként – megfogalmazza a DI éves minőségfejlesztési céljait, amelyek részét képezik a TáTK minőségcéljainak is.

18. Hallgatói értékelések

A hallgatói vélemények és visszajelzések legfontosabb intézményes közvetítője a hallgatói önkormányzat (DÖK). A DI vezetője folyamatosan kapcsolatban van a DÖK demokratikusan megválasztott képviselőjével. Félévente ill. szükség esetén egyeztetnek a felmerülő kérdésekről, megbeszélik a doktori képzés folyó ügyeit, és javaslatokat tesznek a problémák megoldására.

A másik fontos eszköz a hallgatói értékelések rendszere. A visszajelzések összességében alkalmasak a képzés minőségének követésére és a képzés folyamatos fejlesztésére. A doktori

²⁷ Beiktatta az EDT 6. számú határozata (2023.11.06.)

²⁸ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

képzések esetében azonban a kérdőív alapú hallgatói értékelés kurzusszinten kivitelezhetetlen, mivel a szemináriumokon résztvevő hallgatók száma általában annyira alacsony, hogy statisztikai értelemben valid eredmények ettől nem várhatók el. Ráadásul a kis létszám esetében az anonimitás elve nem biztosítható, mivel a válaszadó könnyen azonosítható.

A 2021/22. tanévben az ELTE Minőségügyi Iroda a karok közreműködésével egységesítette a doktori hallgatók magyar és angol nyelvű OHV kérdőívét. A kérdőívet és kérdezés módját a doktori iskolák vezetőinek véleménye alapján módosítja és fejleszti a Minőségügyi Iroda.

A hallgatói elégedettségmérést a féléveket záró vizsgaidőszakban a Minőségbiztosítási Iroda koordinálásával a Neptunon keresztül történik, amely így elérhető mind magyar, mind angol nyelven a képzés nyelvétől függően. A kérdőív egyrészt a hallgatók által elvégzett kurzusokra, másrészt kétfélévente a doktori programjukra kérdez rá.²⁹

A kérdőív alapú hallgatói értékelés kurzusszinten azonban csak korlátozottan használható fel, mivel a szemináriumokon résztvevő hallgatók száma általában annyira alacsony, hogy statisztikai értelemben valid eredmények ettől nem várhatók. Ráadásul a kis létszám esetében az anonimitás elve sem biztosítható, mivel a válaszadó könnyen azonosítható. Minden doktori program vezetője és titkára lehetőséget biztosít a hallgatóknak, hogy félévente legalább egyszer visszajelzenek a képzés működésével kapcsolatban. Ez az alkalom megrendezhető személyesen vagy online is, azonban fontos, hogy élő beszélgetés során tudják kifejezni a hallgatók a programmal kapcsolatos véleményüket.³⁰

A doktori iskolában a relatíve alacsony hallgatói létszám lehetővé teszi, hogy a programvezetők intenzív személyes kapcsolatot ápoljanak a hallgatókkal, aminek köszönhetően a hallgatói visszajelzések folyamatosak.

A kollegiális és bizalmi elven alapuló diák – tanár kapcsolat naprakészen veti fel azokat a kérdéseket, amelyek a doktori programok működésének minőségi szempontjaira vonatkoznak. A felmerülő megjegyzések, kritikák vagy javaslatokat a doktori programokvezetők felhasználják a képzési struktúrát és a kurzuskínálatot illető döntéseik kialakításában. Fontos eleme a visszajelzéseknek, hogy legalább évente egyszer szervezett fórumot kínálunk az oktatási kérdések hallgatók és oktatók közötti megvitatására.³¹

19. Panasztételi és fellebbezési eljárások

A hallgatók panaszaikkal és fellebbezéseikkel a TáTK megfelelő bizottságaikhoz fordulhatnak. A Fegyelmi Bizottság a dékán felkérésére a Hallgatói Követelményrendszer előírásai alapján közreműködik fegyelmi eljárások lefolytatásában.

A Kari Etikai Bizottsága jár el az ELTE Etikai Kódex előírásait megsértő egyetemi polgárral szemben. A Bizottsághoz a Kar minden dolgozója és hallgatója panasszal fordulhat.

²⁹ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³⁰ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³¹ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

A hallgatóknak a tanulmányaikkal kapcsolatos ügyeikkel és panaszaikkal a TTDT-hez fordulhatnak.

A DI lehetőséget nyújt fogyatékossgal élő hallgatói számára arra, hogy különböző formákban segítséget kapjanak egyetemi tanulmányaik sikeres befejezéséhez. A segítség igénybevételéhez az érintett hallgatóknak regisztrálniuk kell a kar fogyatékosügyi koordinátoránál.

20. Rendszeres külső minőségbiztosítás

A DI kiemelten fontosnak tartja a PhD program külső szakmai véleményezését és azt, hogy munkánkra vonatkozóan külső visszacsatolásokat kapjunk, közvetlen vagy közvetett formában. A DI folyamatos szakmai kapcsolatban áll a szakterület legfontosabb intézményeivel és szakembereivel

Szoros kapcsolatban állunk számos kutatóintézetrel.

Ezek közül is kiemelt szerepet játszik **az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat**, melynek kutatói nálunk rendszeresen oktatnak, témavezetői munkát végeznek, részt vesznek a munkahelyi vitákon, a komplex vizsgákon és a védési eljárásban.³²

33

21. A kutatás és innováció kapcsolatának erősítése

A DI törekszik a gazdasági és vállalati szférával való kapcsolat erősítésére. Kiemelt fontosságú annak megismerése, hogy a vállalati (piaci) szférának milyen elvárásai vannak a Karral, illetve a Doktori Iskolával kapcsolatban, hogy a DI által fontosnak tartott szakmai kompetenciák mennyiben felelnek meg, illetve fognak megfelelni az igényeiknek most, 2 év múlva, 5 múlva; Lényegesnek tartjuk megismerni, hogy a vállalati szféra képviselői milyen kompetenciákat, készségeket, tudást hiányolnak az egyetemi képzésekből; hogy a piaci szektor mely területeken küzd szakemberhiánnyal; és hogy az egyetem hol tudna hasznosítani a piaci szektor képviselői által birtokolt tudást és kompetenciákat.

A kapcsolattartás – már a gyakorlatban alkalmazott - formái: workshopok, a piaci szektor képviselőinek meghívása előadások tartására, közös kutatás-fejlesztési projektek kialakítása stb.

22. A képzés nemzetköziesítése

A DI kiemelt céljának tekinti a nemzetközi kapcsolatok ápolását. Ennek legfontosabb lépése az angol nyelvű szociológiai PhD képzés akkreditálása volt 2016-ban, ezt követte a nemzetközi tanulmányok doktori program indítása 2021-ben. A külföldi hallgatók magyarországi tanulmányaiban jelentős szerepet játszik a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram által

³² Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³³ Törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

nyújtott ösztöndíj és a keresztény diákoknak meghirdetett ösztöndíjpályázat, az ELTÉ-vel kötött megállapodás alapján. Az angol nyelvű képzés legfontosabb hatása az oktatás kétnyelvűvé válása és DI diákságának kulturális diverzifikációja.

A Doktori Iskola hallgatói és oktatói rendszeresen részt vesznek az Erasmus csereprogramban.

A DI folyamatosan támogatja anyagilag a hallgatók fellépését nemzetközi konferenciákon, szemináriumokon. A DI törekszik külföldi vendégprofesszorok meghívására, előadások és intenzív szeminárium megtartására, kapcsolódva a diákok igényeihez.

A DI kiemelt céljának tekinti, hogy bővítse szakmai és oktatási együttműködését külföldi egyetemekkel és kutatócsoportokkal.³⁴

23. A végzettekkel való kapcsolattartás, a végzettek pályakövetése

Az elmúlt években fokozatot szerzett hallgatók közül többen a Kar közalkalmazott oktatói vagy megbízott oktatók lettek. Velük napi munkakapcsolatban állunk, külön „utánkövetési intézkedések” nem szükségesek.

Az Kar oktatói és kutatói munkájához nem kapcsolódó volt hallgatók esetében a pályakövetésre az ELTE Alumni platformja kínál lehetőséget.³⁵

³⁶

24. Társadalmi érzékenyítés és felkészítés az aktív állampolgári részvételre

A társadalomtudomány művelése és a társadalomtudományi ismeretek közpolitikai és társadalmi hasznosításának területén különösen fontos az ilyen pályákra készülők társadalmi érzékenyítése. A DI egész működése kiemelt kérdésnek tekinti ennek elmélyítését a doktori hallgatók körében. Ez a szempont áthatja a DI programjainak képzési tervét és azokat az extra-kurrikuláris tevékenységeket, amelyek kiegészítik a képzési terv által kialakított társadalomtudományi tudásmezőt és pedagógiai munkát.

A kötelező és választható tárgyak mellett minden évben felkínálunk a hallgatók számára olyan terepgyakorlatokat, amelyek az akadémiai tudás és jártasság megszerzése mellett lehetőséget adnak személyes tapasztalatok, élmények, közvetlen ismeretek szerzésére a legszenzitívebb társadalmi problémák és konfliktusok területén. Az egyik legfontosabb, és a Szociológia PhD profiljához közvetlenül kapcsolódó kérdés a társadalmi egyenlőtlenségek, a leszakadás, a depriváció és az ezzel kapcsolatos előítéletek, stigmatizáció, és társadalmi diszkrimináció jelenségének megértése, közvetlen közletről, a személyes tapasztalatok optikájából.

³⁴ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³⁵ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³⁶ Törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

25. Információk kezelése

A DI működésére és a hallgatók munkájára vonatkozó információk számos felületen kerülnek rögzítésre. Ezek közül a leglényegesebbek a következők:

A tanulmányi munka regisztrációja és a vizsgák lebonyolítása a Neptun-ban (egységes elektronikus tanulmányi rendszer) történik.

Az oktatást segítő elektronikus rendszer a Canvas, a MS Teams és a 2022/23. tanév végéig a COOSPACE felület.³⁷A doktori cselekmények rögzítése a doktori.hu felületen történik.

Az értekezéseket a Könyvtár az ELTE Digitális Tudástárába (EDIT) tölti fel.³⁸

A regisztrált tudományos publikációkat az MTMT (Magyar Tudományos Művek Tára) tartalmazza.³⁹

40

Az információk kezelésében a DI messzemenően követi azokat az elveket és szabályokat, amelyek biztosítják a személyes információkhoz való hozzáférés szigorú elveit és a szerzői jogokat, miközben biztosítja nyilvánosság és átláthatóság szempontját. Az adatok gyűjtése és elemzése elengedhetetlen a DI hatékony minőségbiztosításához.

A nyilvános információk hozzáféréseinek legfontosabb felülete a DI honlapja. Ezen angolul és magyarul hozzáférhetőek a DI legfontosabb dokumentumai, az egyes képzési programok kreditantervei, a kurzusok leírásai, az oktatókra vonatkozó legfontosabb információk, a komplex vizsga követelményei.

26. Etikai szempontok

A doktori képzés során a hallgatóknak szem előtt kell tartaniuk az etikai normákat. Ez vonatkozik a doktori kutatásukra az adatok kezelésében és az adatközlésben, a kutatásban részt vevők esetében a megkérdezettek személyiségi jogaira, az emberi méltóság védelmére, és az anonimitásra, illetve az összeférhetetlenség elvére és a szerzői jogok megfelelő kezelésére. Ezek a kérdések a különböző tanórákon (mind az elméleti órák, és különösen a módszertani órák esetében) kiemelt fontossággal bírnak.

Amennyiben etikai vétség gyanúja merül fel, az azt észlelő ezt jelenti az adott Doktori Program vezetőjének. A Doktori Program vezetője továbbítja az ügyet a Kar Fegyelmi Bizottságának, amely kivizsgálja és megtárgyalja az ügyet és javaslatot tesz a Doktori Iskola vezetőjének a következményekről. A javaslat alapján a Doktori Iskola vezetője a TTDT véleményének kikérésével dönt a következményekről.⁴¹

³⁷ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³⁸ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

³⁹ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴⁰ Törölte az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴¹ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

Külön kiemelt szempont a plagizálás tiltása. A kutatók etikai kötelezettsége, hogy megfelelő tudományos idézetek és egyéb referenciák révén helyesen használják fel mások munkáinak és tanulmányainak kutatási módszereit és eredményeit. A plágium súlyos tudományos bűncselekmény, amely azt eredményezheti, hogy az elkövetőt kizárjuk a doktori programból. Ezért az előadásokon az előadók erre különös tekintettel hívják fel a hallgatók figyelmét. A plágium fogalmáról és a hivatkozások helyes használatáról a hallgatók a Kar honlapjának Szabályzatok menüpontjában tájékozódhatnak.⁴² Plágiumot tartalmazó munkával eredményt elérni nem lehet. Ilyen munka beadásával kurzus nem teljesíthető. Komplex vizsga plágiumot tartalmazó fejezet leadásával nem teljesíthető. Plágiumot tartalmazó disszertáció nyilvános vitára nem bocsátható.⁴³

Ha a Doktori Iskola hallgatójának megjelent publikációjával kapcsolatban merül föl a plágium gyanúja, a Doktori Iskola felkéri a Kar Fegyelmi Bizottságát az eset kivizsgálására és a szankciókra vonatkozó javaslattételre.

Szükség esetén a Doktori Iskola a *KOPI Online Plágiumkereső és Információs Portált* (ingyenes plágiumkereső, <https://kopi.sztaki.hu/>) alkalmazza.⁴⁴

Kutatásetikai és adatvédelmi kérdésekben előzetesen kutatásetikai engedélyre van szükség, melyet a Kutatásintegritási, etikai és adatkezelési bizottságnál kell igényelni.⁴⁵

Etikai szempontból a Doktori Iskola fontosnak tartja, hogy sem hallgatói, sem oktatói ne vegyenek részt predátor-jellegű konferenciákon és ne publikáljanak ilyen folyóiratokba. A Doktori Iskola nem támogatja az ilyen konferenciákon való részvételt és az ilyen folyóiratokban való publikálást. A predátor konferenciákról és folyóiratokról a hallgatók ugyancsak a Kar honlapjának Szabályzatok menüpontjában tájékozódhatnak.⁴⁶

Budapest, 2019. október 27.

Prof. Dr. Örkény Antal
elnök

⁴² Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴³ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴⁴ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴⁵ Módosította az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)

⁴⁶ Beiktatta az EDT 16. számú határozata (2023.05.26.)